

การอภิमानเชิงชาติพันธุ์วรรณนาเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย

META ETHNOGRAPHY ON PERSONAL INCOME TAX IN THAILAND

ณัฐพัชร์ อภิวัดน์ไพศาล^{1*}

Nathapat Aphiwatpisan^{1*}

(Received: June 26, 2024; Revised: October 24, 2024; Accepted: December 22, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะงานวิจัย เพื่อสังเคราะห์การแปลความหมายบทความวิจัยและบทความวิชาการ และเพื่อสร้างแผนที่เฉพาะเรื่อง รวมถึงแนวทางในการทำวิจัยเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยโดยใช้ฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565 มีบทความวิจัยที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกจำนวน 30 บทความ ผลการสังเคราะห์งานวิจัยใน 4 ด้านพบว่า 1) ด้านรูปแบบบทความ บทความแต่ละเรื่องมีผู้ประพันธ์ 1-3 คน มีจำนวนหน้าทั้งหมดโดยเฉลี่ย 14 หน้า จำนวนหน้าเนื้อหาเฉลี่ย 12.50 หน้า และจำนวนหน้าอ้างอิงเฉลี่ย 1.50 หน้า 2) ด้านเนื้อหาสาระ ผลการสังเคราะห์วัตถุประสงค์พบว่ามีจำนวน 60 ข้อ จัดได้ 7 กลุ่ม นอกจากนี้ผลการสังเคราะห์การทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวข้องกับตัวแปรที่มีจำนวน 17 ตัวแปร จัดได้ 3 กลุ่ม 3) ด้านวิธีวิทยาการวิจัย ประกอบด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง การคำนวณกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การวิเคราะห์ข้อมูล และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ และ 4) ด้านคุณภาพงานวิจัย พบว่าผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41-4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .699 ค่าความเบ้ เท่ากับ -1.646 และค่าความโด่ง เท่ากับ 1.382 แนวทางการทำวิจัยในอนาคตควรมุ่งเน้นเกี่ยวกับกฎหมายอีเพย์เมนต์ ปัญหาการเก็บภาษีบนตลาดออนไลน์ ความผิดพลาดทางภาษีอากร และผลกระทบจากมาตรการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาล

คำสำคัญ: การสังเคราะห์งานวิจัย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ชาติพันธุ์วรรณนาอภิमान

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Assistant Professor, School of Management Science, Sukhothai Thammathirat Open University

* Corresponding author, e-mail: nathapat.aph@stou.ac.th

Abstract

The purpose of this research was to study the characteristics of research articles, synthesize the interpretation of research and academic articles, and create a thematic map including guidelines for future research on personal income tax in Thailand. The study utilized the database of the Thai Journal Citation Index Center (TCI) covering the period from 2013 to 2022. A total of thirty articles met the selection criteria. The results of the synthesis covered four aspects: 1) Article format: Each research article had 1-3 authors, with an average total of fourteen pages, an average of twelve and a half content pages, and an average of one and a half reference pages. 2) Content: The synthesis of objectives revealed 60 items, categorized into 7 groups. Additionally, the literature review synthesis identified 17 variables, categorized into 3 groups. 3) Research methodology: This included population, sample, sample calculation, sampling method, research instruments, validation of research instruments, data analysis, and statistical significance testing. 4) Research quality: The quality assessment of the synthesized research was found to be at a good level, with a mean ranging from 3.41 to 4.20, a standard deviation of 0.699, skewness of -1.646, and kurtosis of 1.382. Future research should focus on e-payment laws, issues with tax collection in online markets, tax offenses, and the impact of government assistance measures.

Keywords: Research Synthesis, Personal Income Tax, Meta Ethnography

1. บทนำ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีทางตรงที่เป็นแหล่งรายได้สำคัญของรัฐบาล เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการกระจายรายได้ เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากบุคคลธรรมดาที่มีรายได้ประเภทใดประเภทหนึ่ง ฐานภาษีของภาษีนี้ เรียกว่า เงินได้สุทธิ ซึ่งคำนวณจากการนำเงินได้พึงประเมินตลอดทั้งปีภาษี (ปฏิทิน) ไปหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนด ได้เงินได้สุทธิจำนวนเท่าใด ให้คำนวณภาษีตามอัตราและวิธีการที่กฎหมายกำหนด ถ้ามีเงินได้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด หรือไม่มีเงินได้สุทธิเหลือก็ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยปกติจัดเก็บภาษีเป็นปี รายได้ที่เกิดขึ้นในปีใด ๆ ผู้มีรายได้มีหน้าที่แสดงรายการตามแบบแสดงรายการภาษีที่กำหนดภายในเดือนมกราคมถึงมีนาคมของปีถัดไป หน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีนี้คือ กรมสรรพากร สังกัดกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ผลการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2565 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มีนาคม 2565) พบว่า รายได้จากการจัดเก็บภาษีของรัฐบาลรวมทั้งสิ้น 1,313,524 ล้านบาท ในจำนวนนี้จัดเก็บโดยกรมสรรพากร จำนวน 851,845 ล้านบาท (ร้อยละ 64.85) นอกจากนี้ยังพบว่า ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่จัดเก็บโดยกรมสรรพากร มีจำนวน 181,907.47 ล้านบาท (ร้อยละ 21.35) ของภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บได้ (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล, 2565)

งานวิจัยเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มุ่งศึกษาเกี่ยวกับประวัติ วิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎี ความเป็นมา ระดับความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจ ทักษะคติ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร อิทธิพลของตัวแปร การสำรวจตัวแปร การเปรียบเทียบตัวแปร ปัญหา ผลกระทบ และหาแนวทางปรับปรุง พัฒนา แก้ไข ทั้งนี้พบว่ามีการศึกษาในประเด็นที่หลากหลาย มีข้อมูลอย่างกระจัดกระจาย ทำให้ไม่ทราบคุณลักษณะ ทิศทาง แนวโน้มของ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย จึงทำให้ต้องมีการสังเคราะห์งานวิจัยเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย

การสังเคราะห์งานวิจัยเป็นวิธีการวิจัยที่นักวิจัยใช้ค้นคว้าหาความรู้เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบที่จะเป็นข้อยุติในงานวิจัยที่ศึกษาปัญหาเดียวกันโดยใช้งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้วเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อศึกษาหาคำตอบ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542; รัตนะ บัวสนธ์, 2550; Glass, 1982; St.Pierre, 1982) โดยนำผลการวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาในปัญหาเดียวกัน แต่ได้ข้อค้นพบทั้งที่เหมือนกันและต่างกันไปมาสรุปรวมเพื่อให้ได้คำตอบที่ยุติ แล้วนำเสนอข้อสรุปอย่างมีระบบ ทำให้ได้คำตอบปัญหาวิจัยที่ต้องการที่มีลักษณะกว้างขวางและกลุ่มลึกลับมากกว่าที่ได้รับจากงานวิจัยแต่ละเรื่อง จุดมุ่งหมายของการสังเคราะห์งานวิจัย คือ ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนและได้ข้อยุติของผลการวิจัยที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย ทั้งนี้การสังเคราะห์งานวิจัยแบ่งเป็น 2 วิธีคือ การสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis) และการสังเคราะห์เชิงคุณภาพหรือการอภิธานเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Qualitative Synthesis or Meta Ethnography) (Noblit & Hare, 1988)

สำหรับการสังเคราะห์งานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสังเคราะห์งานวิจัยในเชิงคุณภาพที่เรียกว่าการอภิธานเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Meta Ethnography) ซึ่งเป็นการหาข้อสรุปในความรู้จากงานวิจัยที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจาย โดยในปัจจุบันยังไม่มีการจัดกลุ่มเป็นแผนที่เฉพาะเรื่อง (Thematic Map) ทำให้เกิดความสนใจศึกษางานนี้เพื่อหาความชัดเจน และทำให้ได้ข้อยุติเกี่ยวกับคุณลักษณะของบทความวิจัยและบทความวิชาการของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2565 รวมถึงการแปลความหมายและนำเสนอรูปแบบงานวิจัยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์ในแวดวงวิชาการคือ ทำให้ทราบสภาวะปัจจุบันของข้อความรู้ มีประโยชน์ต่อการกำหนดตัวแปรและสมมติฐานการวิจัย และเป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยต่อไปในอนาคตที่มีประโยชน์ต่อการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคูณลักษณะของบทความวิจัยและบทความวิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2565
2. เพื่อสังเคราะห์การแปลความหมายและนำเสนอรูปแบบผลงานวิชาการเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย
3. เพื่อสร้างแผนที่เฉพาะเรื่อง (Thematic Map) และแนวทางในการทำวิจัยเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอนาคต

3. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

1. การสังเคราะห์งานวิจัย

การสังเคราะห์งานวิจัย หมายถึง การวิจัยในขั้นที่สอง (Second Order Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบยืนยันผลการวิจัยในขั้นที่หนึ่งว่ามีความถูกต้อง ครบคลุมมากน้อยเพียงใด และเพื่อหาคำตอบสรุปรวมเกี่ยวกับผลการวิจัยในปัญหาวิจัยเดียวกันว่าท้ายที่สุดแล้วได้ผลเป็นประการใด ทั้งนี้เพื่อนำผลที่ได้จากการสังเคราะห์ไปใช้ในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางการวิจัยในเรื่องนั้น ๆ ว่าจะดำเนินการต่อไปในแง่มุมใดจึงจะได้คำตอบใหม่ ๆ ไม่ซ้ำซ้อนกับ

งานวิจัยในอดีต นอกจากนี้ยังนำผลที่ได้จากการสังเคราะห์ไปใช้ชี้แนะดำเนินงานวิจัยขั้นที่หนึ่งที่กำลังทำอยู่ให้เป็นไปอย่างมีทิศทาง ตอบคำถามวิจัยได้ตรงประเด็น

การสังเคราะห์งานวิจัย (Synthesis Research) มีพื้นฐานแนวคิดมาจากความพยายามของนักวิจัยที่จะนำผลการวิจัยหลายๆ เรื่องที่ศึกษาในปัญหาเดียวกัน แต่ได้ผลข้อค้นพบทั้งที่เหมือนกันและแตกต่างกันมาสรุปรวมให้ได้คำตอบเป็นที่ยุติ โดยมีงานวิจัยเป็นแหล่งข้อมูลหรือหน่วยที่ทำการศึกษา การสังเคราะห์ในระยะแรก ๆ มีวิธีการดำเนินงานไม่ซับซ้อน ปัจจุบันได้มีการพัฒนาวิธีการสังเคราะห์ที่ค่อนข้างซับซ้อนและมีสถานภาพเป็นศาสตร์อีกแขนงหนึ่งที่มีองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ศัพท์เฉพาะทาง (Technical Term) และวิธีการค้นคว้าความรู้ (Method of Inquiry Knowledge) เป็นของตนเอง ปัจจุบันวิธีการหลักๆ ที่เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพ (Synthesizing Qualitative Studies) (Noblit & Hare, 1988) การสังเคราะห์แบบพรรณนา (Narrative Synthesis) หรือการอภิธานเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Meta Ethnography) ซึ่งเป็นการสังเคราะห์งานวิจัยที่ใช้วิธีศึกษาในเชิงคุณภาพ

2. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา คือ ภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไปที่มีเงินได้ ไม่ว่าจะประเภทใด ชนิดใด ถ้าไม่มีกฎหมายยกเว้นให้แล้วก็อยู่ในข่ายต้องเสียภาษี ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามี 4 ประเภทคือ บุคคลธรรมดา ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี กองมรดกที่ยังไม่ได้แบ่ง ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีชนิดบุคคล (กรมสรรพากร, 2561; สุเมธศิริคุณโชติ และคณะ, 2567) หลักการจัดเก็บมี 2 หลักการคือ หลักแหล่งเงินได้ (Source Rule) และหลักถิ่นที่อยู่ (Resident Rule) ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศ ผลการจัดเก็บรายได้สูงเป็นอันดับ 3 รองจากภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม ในปีงบประมาณ 2566 จัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้จำนวน 395,744 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2567 จัดเก็บได้จำนวน 387,457 ล้านบาท (กระทรวงการคลัง, 2567)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในอดีตพบว่าการศึกษาเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์ และการทบทวนวรรณกรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

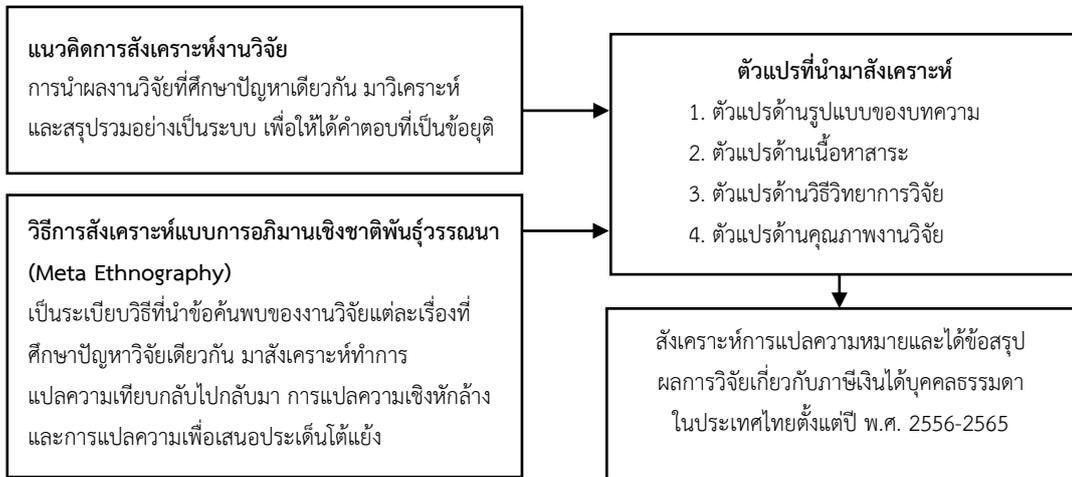
การศึกษาเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติ วิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎีและความเป็นมา เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจและทัศนคติ เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของตัวแปร เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปร ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรและศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุ เพื่อสำรวจตัวแปรและเปรียบเทียบตัวแปร เพื่อศึกษาปัญหา ผลกระทบ วิเคราะห์ปัญหาและเพื่อตรวจสอบปัญหา และเพื่อศึกษาหาแนวทางปรับปรุง พัฒนาและแก้ไข

นอกจากนี้ยังพบว่างานวิจัยในอดีต 10 ปีที่ผ่านมาสะท้อนภาพรวมสถานการณ์เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภค ประเภทของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ การจดทะเบียนของธุรกิจร้านค้าออนไลน์ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมาย E-Payment ปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีตลาดออนไลน์ ความผิดทางภาษีอากร ผลกระทบที่เกิดจากมาตรการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาล และสถานการณ์ภาพรวมความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ในประเทศไทย และยังพบว่ามีการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้ความเข้าใจ การรับรู้ ความพึงพอใจ ทัศนคติ ส่วนประสมการตลาด บริการ เทคโนโลยี ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ ปัญหาการบริหารจัดการกับแนวทางการพัฒนา พฤติกรรม ประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

	ปัจจัยส่วนบุคคล	ความรู้ความเข้าใจ	การรับรู้	ความพึงพอใจ	ทัศนคติ	ส่วนประสมการตลาดบริการ	เทคโนโลยี	ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ	ปัญหาการบริหารจัดเก็บและแนวทางการพัฒนา	พฤติกรรม	ประสิทธิผล	ประสิทธิภาพ
ดวงใจ พรหมมินทร์ และ อภิญา วนเศรษฐ (2561)												✓
ธนิษฐ์มา พูนทอง และ สุมาลี รามัญ (2564)	✓			✓								
ธวัชรัตน์ เชื้อวงศ์บุญ, พามดา ชูขุฒยากร, และ ชีวพร อินแสง (2560)						✓	✓		✓		✓	
งามพรต พรหมมานต, ภาณินี กิจพอคำ, และ ชนินาฏ ลีตส์ (2563)											✓	
จากรุวรรณ ทิมเสน และ ดารณี เอื้อชนะจิต (2565)			✓					✓				
ณัฐกานต์ นาคีเกท และ ฉันทิชา บัวศรี (2563)	✓	✓			✓							
นภา นาคแย้ม (2558)						✓				✓	✓	✓
นุชจรี คณทา และ ไพโรจน์ รัตนบุรี (2562)	✓			✓		✓						
บุญยานุช รวยเงิน, มัลลิกา ชนะภัย, และ กัลยา บุญหล้า (2565)		✓		✓	✓							
มธุรส สำราญ และ อนุชาติ บุณนาค (2559)						✓	✓					
วิภาดา สุขสวัสดิ์ (2563)	✓	✓		✓	✓							
วิริยะศิตา ทิมพ์สุวรรณ และ พรทิวา แสงเขียว (2564)			✓									
ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ (2565)			✓				✓	✓				
อนันต์ศยาภา บุญรอด และ ประสพชัย พสุนนท์ (2561)	✓		✓				✓					
สิริกกร ศิริปรีชา และ สัมพันธ์ พลภักดิ์ (2561)								✓	✓			✓
สุภาภรณ์ จุลวิมฑะ และ ประภัสสระ กิตติมโนรม (2561)	✓	✓										
หทัยรัตน์ เหล็กพิมาย, ยุทธนาท บุญยะชัย, และ พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา (2565)	✓				✓						✓	✓
สุรศักดิ์ ชะมารัมย์, จิรายุ ทรัพย์สิน, และ วันชัย สุขตาม (2561)								✓	✓			
สิตานันท์ ศรีวรรกร และ วรัญญา ตรงพิสุทธิศักดิ์ (2562)										✓		
ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และ จักกริน วชิรเมธิน (2560)							✓					
ธนิดา จิตรน้อมรัตน์ (2559)								✓			✓	✓
เจตพล ตีปยานนท์ และ ทิฆัมพร ทวีเดช (2564)		✓								✓		
รวม	7	5	4	4	4	4	5	4	4	3	5	5

จากการทบทวนวรรณกรรมนำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย ตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตการวิจัย

การกำหนดขอบเขตการวิจัย ประชากรงานวิจัย คือ บทความวิจัยและบทความวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในฐานข้อมูลของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre: TCI) ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565

2. กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรคือ บทความวิจัยและบทความวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในฐานข้อมูล TCI ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565 รวมจำนวน 10 ปี มีทั้งสิ้น 30 เรื่อง ทั้งนี้ผู้วิจัยสืบค้นจากฐานศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Journal Citation Index Centre: TCI) ผ่าน tci-thaijo.org โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกดังนี้ (1) คำสืบค้นคือ “ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา” (2) ช่วงเวลา ค.ศ. 2013-2022 จากนั้นสำรวจความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหาภายในบทความวิจัย พบจำนวนบทความวิจัยที่ตรงตามเกณฑ์การคัดเลือกจำนวน 30 เรื่อง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุดได้แก่ แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ปรับมาจากเครื่องมือวิจัยของ ศิริยุภา พูลสุวรรณ (2555) และแบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 แบบประเมินคุณภาพงานวิจัย ประเมิน 4 ประเด็นได้แก่ บทนำ การทบทวนวรรณกรรม วิธีดำเนินการวิจัย และการสรุปผลการวิจัย จำนวน 19 ข้อและเกณฑ์ประเมินคุณภาพแบบมาตราประเมินค่า 5 ระดับ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคส์ (scoring rubrics) โดยเกณฑ์การให้น้ำหนักคะแนน 5 ระดับตั้งแต่ 1 ถึง 5 หมายถึงคุณภาพบทความวิจัยอยู่ในระดับต่ำ ค่อนข้างต่ำ ปานกลาง ดี และ ดีมาก ตามลำดับ และมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนน 5 ระดับคือ คุณภาพในระดับดีมาก (4.21-5.00 คะแนน) ระดับดี (3.41-4.20 คะแนน) ระดับปานกลาง (2.61-3.40 คะแนน) ระดับค่อนข้างต่ำ (1.81-2.60 คะแนน) และระดับต่ำ (1.00-1.80 คะแนน)

ชุดที่ 2 แบบบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัย จำนวน 21 ข้อ และคู่มือลงทะเบียนข้อมูล เกี่ยวกับคุณลักษณะงานวิจัย ด้านรูปแบบของบทความวิจัย ด้านเนื้อหาสาระ ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านคุณภาพงานวิจัย

4. การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้ (1) ตรวจสอบคุณลักษณะของบทความวิจัยและบทความวิชาการ โดยคัดเลือกงานที่ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (2) อ่านงานวิจัยเพื่อประเมินคุณภาพงานวิจัย (3) อ่านงานวิจัยโดยละเอียดอีกครั้ง โดยอ่านงานวิจัยซ้ำ ๆ อย่างละเอียดทีละประเด็น เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาสาระทั้งหมด โดยไม่มีการตีความ จากนั้นเก็บและบันทึกข้อมูลคุณลักษณะงานวิจัยลงในแบบบันทึกคุณลักษณะงานวิจัยเป็นรายฉบับ (4) ตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน สมบูรณ์ของข้อมูลแต่ละชุดอีกครั้ง (5) จัดเตรียมแฟ้มข้อมูลในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการ 2 ส่วน ดังนี้

1. ตัวแปรด้านรูปแบบของบทความ และด้านคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุด

2. ตัวแปรด้านเนื้อหาสาระ และด้านวิธีวิทยาการวิจัย ทำการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงคุณภาพที่เรียกว่า การวิจัยชาติพันธุ์วรรณนาภิธาน (Meta-ethnography) ตามแนวคิดของ Noblit and Hare (1988) โดยสังเคราะห์การแปลความหมาย โดยวิเคราะห์แบบการแปลความหมาย 3 ลักษณะ โดยการเทียบเคียงระหว่างงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์ ได้แก่ (1) การแปลความหมายเทียบกลับไปกลับมา (reciprocal translations) หากผลการวิจัยสอดคล้องกัน (2) การแปลความเชิงหักล้าง (refutational synthesis) หากผลการวิจัยขัดแย้งกัน และ (3) การแปลความเพื่อเสนอประเด็นการโต้แย้ง (line of argument synthesis) ในกรณีที่ผลการวิจัยมีทั้งสอดคล้องกัน และขัดแย้งกัน จากนั้นทำการสังเคราะห์ความหมายที่ได้เพื่อให้ได้รูปแบบงานวิจัยภาษาเขียนได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย

5. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสังเคราะห์คุณลักษณะของบทความที่ได้จากการสังเคราะห์เกี่ยวกับภาษาเขียนได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2565

1. ด้านรูปแบบของบทความ ผลการวิจัยพบว่าบทความที่ลงตีพิมพ์ในฐาน TCI เป็นบทความภาษาไทย จำนวน 30 บทความ ทั้งนี้จำนวนเจ้าของบทความมากที่สุดคือ 3 คน น้อยที่สุด 1 คน จำนวนหน้าทั้งหมดในแต่ละบทความอยู่ระหว่าง 5-27 หน้า โดยเฉลี่ยเท่ากับ 14 หน้า โดยมีจำนวนหน้าเนื้อหาอยู่ระหว่าง 4-23 หน้า โดยเฉลี่ยเท่ากับ 12.50 หน้า และมีจำนวนหน้าอ้างอิงในแต่ละบทความอยู่ระหว่าง 0.5-4.5 หน้า โดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 หน้า และนอกจากนี้ยังพบว่าจำนวนรายการอ้างอิงทั้งหมดในแต่ละบทความอยู่ระหว่าง 3-66 รายการ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17 รายการ ทั้งนี้จำนวนรายการอ้างอิงที่พิมพ์เป็นอักษรภาษาไทยในแต่ละบทความอยู่ระหว่าง 0-33 รายการ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 8 รายการ และจำนวนรายการอ้างอิงที่พิมพ์เป็นอักษรภาษาอังกฤษในแต่ละบทความอยู่ระหว่าง 0-38 รายการ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 9 รายการ ตามตารางที่ 2 บทความวิจัยที่ลงตีพิมพ์ในฐาน TCI 1 มีจำนวน 10 บทความ (ร้อยละ 33.33) และ TCI 2 จำนวน 20 บทความ (ร้อยละ 66.67) เผยแพร่ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565 ทั้งนี้การเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2565 มีจำนวนมากที่สุด เท่ากับ 6 บทความ (ร้อยละ 20) โดยผู้เขียนที่อยู่สังกัดมหาวิทยาลัย มีจำนวนมากที่สุด เท่ากับ 25 บทความ (ร้อยละ 83.33) วิทยาลัย จำนวน 1 บทความ (ร้อยละ 3.33) และอื่น ๆ อีก 4 บทความ (ร้อยละ 13.34) แหล่งตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารปัญญาภิวัฒน์ และวารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น มีจำนวนมากที่สุดเท่ากัน อย่างละ 2 บทความ (ร้อยละ 6.67) ตามตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบด้านรูปแบบของบทความ (จำนวนเจ้าของผลงาน จำนวนหน้า และจำนวนรายการอ้างอิง)

เรื่อง ที่	จำนวน เจ้าของ ผลงาน	จำนวน หน้า	จำนวนหน้า เนื้อหา	จำนวนหน้า อ้างอิง	จำนวนรายการ อ้างอิงทั้งหมด	จำนวนรายการ อ้างอิงภาษาไทย	จำนวนรายการ อ้างอิง ภาษาอังกฤษ
1	2	12.5	11	1.5	16	8	8
2	2	17	16	1	16	14	2
3	2	13.5	12.5	1	13	13	0
4	3	15	13.5	1.5	22	14	8
5	3	14	13.5	0.5	6	6	0
6	2	13.5	12	1.5	13	8	5
7	2	14	13.5	0.5	9	0	9
8	1	18.5	18	0.5	8	8	0
9	2	13	12.5	0.5	8	4	4
10	3	13.5	12	1.5	11	10	1
11	2	17	15.5	1.5	17	13	4
12	1	6.5	6	0.5	5	4	1
13	2	15	13	2	23	0	23
14	1	15	13.5	1.5	22	19	3
15	2	15.5	13.5	2	20	10	10
16	2	13.5	12.5	1	11	3	8
17	2	8	7.5	0.5	6	6	0
18	3	13	12	1	10	9	1
19	3	7.5	6.5	1	19	9	10
20	2	12.5	12	0.5	3	3	0
21	1	27	23	4	22	0	22
22	1	19	14.5	4.5	66	33	33
23	2	11.5	10	1.5	19	0	19
24	2	21	19	2	25	10	15
25	2	11	10.5	0.5	11	8	3
26	1	14.5	14	0.5	8	6	2
27	1	14	12	2	18	0	18
28	2	5	4	1	9	0	9
29	2	16	13.5	2.5	38	0	38
30	2	14	12	2	16	15	1
รวม		421	379	42	490	233	257

ตารางที่ 3 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบด้านรูปแบบของบทความวิจัย (ฐานที่ตีพิมพ์ ปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่ สังกัดเจ้าของผลงาน และแหล่งตีพิมพ์เผยแพร่)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1. ฐาน		
TCI 1	10	33.33
TCI 2	20	66.67
รวม	30	100
2. ปีที่ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน		
พ.ศ. 2565	6	20
พ.ศ. 2564	3	10
พ.ศ. 2563	5	16.67
พ.ศ. 2562	2	6.67
พ.ศ. 2561	5	16.67
พ.ศ. 2560	3	10
พ.ศ. 2559	3	10
พ.ศ. 2558	2	6.67
พ.ศ. 2557	0	0
พ.ศ. 2556	1	3.33
รวม	30	100
3. หน่วยงาน (ค่าน้ำหนัก: 1 คะแนนต่อบทความ)		
มหาวิทยาลัยศรีปทุม	2	6.67
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี	1	3.33
มหาวิทยาลัยรังสิต	1	3.33
มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์	2	6.67
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	1	3.33
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	0.5	1.67
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	0.5	1.67
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	1	3.33
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	1	3.33
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	2	6.67
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2	6.67
มหาวิทยาลัยพายัพ	1	3.33
มหาวิทยาลัยทักษิณ	1	3.33
มหาวิทยาลัยคริสเตียน	1	3.33
มหาวิทยาลัยนเรศวร	1	3.33
มหาวิทยาลัยสยาม	1	3.33
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	4	13.33
มหาวิทยาลัยศิลปากร	1	3.33
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	0.5	1.67
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	0.5	1.67

ตารางที่ 3 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก	1	3.33
สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร	0.5	1.67
มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาองค์กรภาครัฐ	0.5	1.67
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)	0.5	1.67
บริษัทเอกชน	0.5	1.67
ไม่ระบุ	2	6.67
รวม	30	100
4. ชื่อวารสาร		
วารสารปัญญาทัศน์	2	6.67
วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น	2	6.67
สุทธิปริทัศน์	1	3.33
วารสารรัชต์ภาคย์	1	3.33
วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ	1	3.33
วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ	1	3.33
วารสารกระบวนการยุติธรรม	1	3.33
วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน	1	3.33
วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง	1	3.33
พัฒนาการเศรษฐกิจปริทรรศน์	1	3.33
วารสารรามคำแหง ฉบับนิติศาสตร์	1	3.33
วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์	1	3.33
วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง	1	3.33
วารสารวิทยาการจัดการ(มรภ.นครปฐม)	1	3.33
วารสารเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ	1	3.33
วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก	1	3.33
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี	1	3.33
วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ	1	3.33
วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	3.33
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	1	3.33
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	1	3.33
วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1	3.33
วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	1	3.33
วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)	1	3.33
วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1	3.33
SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL	1	3.33
Veridian E-Journal, Silpakorn University	1	3.33
EAU HERITAGE JOURNAL Social Science and Humanity	1	3.33
รวม	30	100

2. **ด้านเนื้อหาสาระ** ผลการสังเคราะห์บทความวิจัยเกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

1) **ผลการสังเคราะห์การกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัยพบว่า** บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์รวมทั้งสิ้น 60 ข้อ จัดกลุ่มได้ 7 กลุ่มดังนี้ กลุ่มที่ 1 เพื่อศึกษาประวัติ วิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎี และความเป็นมา รวมจำนวน 2 เรื่อง (ร้อยละ 5.56) (งามพรต พรหมมานต, ภาณินี กิจพ้อคำ, และ ชนินาฏ ลีตส์, 2563; ชานนท รัชกุลชน และ สุรพล ศรีวิทยา, 2560) กลุ่มที่ 2 เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติ รวมจำนวน 4 เรื่อง (ร้อยละ 11.11) (ณัฐกานต์ นาคีเภท และ ฉันทิชา บัวศรี, 2563; ธนิษฐัฒนา พูนทอง และ สุมาลี รามันฎ, 2564; นภา นาคแยม, 2558; สุภาภรณ์ จุลวัฒน์ทกะ และ ประภัศระ กิตติมนโรรม, 2561) กลุ่มที่ 3 เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ของตัวแปร รวมจำนวน 6 เรื่อง (ร้อยละ 16.67) (ณัฐกานต์ นาคีเภท และ ฉันทิชา บัวศรี, 2563; ดวงใจ พรหมมินทร์ และ อภิญญา วนเศรษฐ, 2561; มธุรส สำราญ และ อนุชาติ บุนนาค, 2559; วิภาดา สุขสวัสดิ์, 2563; สุภาภรณ์ จุลวัฒน์ทกะ และ ประภัศระ กิตติมนโรรม, 2561; อดิทยาภา บุญรอด และ ประสพชัย พสุนนท์, 2561;) กลุ่มที่ 4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปร ศึกษาอิทธิพลของตัวแปร และศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุ รวมจำนวน 7 เรื่อง (ร้อยละ 19.44) (เจตพล ติปยานนท์ และ ทิฆัมพร ทวีเดช, 2564; นุชจรี คณหา และ ไพโรจน์ รัตนบุรี, 2562; มธุรส สำราญ และ อนุชาติ บุนนาค, 2559; วรินทร์ เอิบแจ้ และ ธีรณันท์ บุญอยู่, 2565; วิริยะศิตา พิมพ์สุวรรณ และ พรทิวา แสงเขียว, 2564; สิริกร ศิริปรีชา และ สัมพันธ์ พลภักดิ์, 2561; อดิทยาภา บุญรอด และ ประสพชัย พสุนนท์, 2561) กลุ่มที่ 5 เพื่อสำรวจตัวแปรและเปรียบเทียบตัวแปร จำนวน 7 เรื่อง (ร้อยละ 19.44) (เจตพล ติปยานนท์ และ ทิฆัมพร ทวีเดช, 2564; ณัฐกานต์ นาคีเภท และ ฉันทิชา บัวศรี, 2563; ธนิษฐัฒนา พูนทอง และ สุมาลี รามันฎ, 2564; นุชจรี คณหา และ ไพโรจน์ รัตนบุรี, 2562; บุญยานุช รวยเงิน, มัลลิกา ชนะภัย, และ กัลยา บุญหล้า, 2565; วิภาดา สุขสวัสดิ์, 2563; ทศรัตน์ เหล็กพิมาย, ยุทธนาท บุญยะชัย, และ พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา, 2565) กลุ่มที่ 6 เพื่อศึกษาปัญหา ผลกระทบ วิเคราะห์ปัญหา และเพื่อตรวจสอบปัญหา จำนวน 7 เรื่อง (ร้อยละ 19.44) (งามพรต พรหมมานต, ภาณินี กิจพ้อคำ, และ ชนินาฏ ลีตส์, 2563; จารุวรรณ พิมเสน และ ดารณี เอื้อชนะจิต, 2565; ชานนท รัชกุลชน และ สุรพล ศรีวิทยา, 2560; ดวงใจ พรหมมินทร์ และ อภิญญา วนเศรษฐ, 2561; อารังศักดิ์ เสวตเลข และ กาญจนา พรสัมฤทธิ์สกุล, 2565; ศิริพร แซ่อึ้ง และ อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล, 2563; สิริกร ศิริปรีชา และ สัมพันธ์ พลภักดิ์, 2561) และ กลุ่มที่ 7 เพื่อศึกษาและหาแนวทางปรับปรุง พัฒนา แก้ไข จำนวน 3 เรื่อง (ร้อยละ 8.34) (งามพรต พรหมมานต, ภาณินี กิจพ้อคำ, และ ชนินาฏ ลีตส์, 2563; พิษณะ อุทัยรัตน์, 2558; สิริกร ศิริปรีชา และ สัมพันธ์ พลภักดิ์, 2561)

2) **ผลการสังเคราะห์การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง** พบว่าในอดีตศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ทั้งหมด 17 ตัวแปร ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มได้ 3 กลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ตัวแปรอิสระ หรือ ตัวแปรต้น หรือ ตัวแปร X มี 9 ตัวแปรดังนี้ (1) ปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อปี ประสบการณ์ (การคำนวณภาษี การขอคืนภาษี) (2) ความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย โครงสร้างภาษี ฐานภาษี การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอัตราภาษี ระบบ e-Filling กฎหมายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (การแสดงรายได้ การแสดงค่าใช้จ่าย การแสดงค่าลดหย่อน การแสดงการคำนวณภาษี การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี และอัตราภาษีที่ต้องชำระและการเสียภาษี) และความผิดทางภาษี (3) การรับรู้ ประกอบด้วย ข้อมูลข่าวสาร การรับรู้ความเสี่ยง การยอมรับเทคโนโลยี และความไว้วางใจของผู้ใช้งาน (4) ความพึงพอใจ ประกอบด้วย การให้บริการ (5) ทัศนคติ ประกอบด้วย ด้านความสมัครใจ ด้านความเป็นธรรม และด้านการลดหย่อน (6) ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด พนักงาน กระบวนการให้บริการ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (7) ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วยคุณภาพ การให้บริการ (ความเชื่อมั่น การตอบสนองอย่างรวดเร็ว การจับต้องได้ การเห็นอกเห็นใจ และการรับประกัน) คุณลักษณะ

ผู้ใช้ระบบ(การรับรู้ความง่ายต่อการใช้งาน การรับรู้ว่ามีประโยชน์ ทศนคติต่อการใช้ระบบ และความตั้งใจใช้ระบบ) (8) ปัญหาการบริหารจัดการกับแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย การจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตลาดออนไลน์บน Facebook (9) เทคโนโลยี ประกอบด้วย มาตรการของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีต่อการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ประเภทธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่เข้าข่ายต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษี ประเภทของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์รูปแบบใหม่ (10) รูปแบบ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคต่อความนิยมในธุรกิจร้านค้าออนไลน์ การจดทะเบียนของธุรกิจร้านค้าออนไลน์ ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจร้านค้าออนไลน์ Facebook และตลาดออนไลน์ของ Facebook

กลุ่มที่ 2 ตัวแปรตาม หรือ ตัวแปรผล หรือ ตัวแปร Y มี 8 ตัวแปรดังนี้ (1) ตัวแปรภาพรวมสถานการณ์ ประกอบด้วย การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภค ประเภทของธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ การจดทะเบียนของธุรกิจร้านค้าออนไลน์ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมาย E-Payment ปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีตลาดออนไลน์ ความผิดพลาดทางภาษีอากร ผลกระทบที่เกิดจากมาตรการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาล และสถานการณ์ภาพรวมความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ในประเทศไทย (2) ตัวแปรความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย หลักการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ความรู้ด้านที่มาของแหล่งเงินได้ ความรู้ด้านการหักค่าใช้จ่าย ความรู้ด้านการหักลดหย่อน ความรู้ด้านการคำนวณภาษี การวางแผนภาษีและการหนีภาษี และการกระจายรายได้ (3) ตัวแปรทัศนคติ ประกอบด้วย ด้านความรู้สึก ด้านความคิด ด้านพฤติกรรม และด้านความเข้าใจ (4) ตัวแปรความพึงพอใจ ประกอบด้วย นโยบายสิทธิประโยชน์ทางภาษี (การหักลดหย่อน) การใช้บริการ (ความเท่าเทียม ความรวดเร็ว ความพอเพียง และความต่อเนื่อง) (5) ตัวแปรพฤติกรรม ประกอบด้วย ความสนใจในการเสียภาษี การไม่ยื่นแบบ และการชำระภาษี (6) ตัวแปรประสิทธิผล ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความครบถ้วน ความทันต่อเวลา และความน่าเชื่อถือ (7) ตัวแปรประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การบริหารจัดการ การจัดเก็บภาษี และความตั้งใจในนวัตกรรม (8) ตัวแปรความสำเร็จ ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของระบบ และด้านคุณภาพการบริการ

กลุ่มที่ 3 ตัวแปรที่เป็นได้ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรความรู้ความเข้าใจ ตัวแปรความพึงพอใจ ตัวแปรทัศนคติ และตัวแปรปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

3. ด้านวิธีวิทยาการวิจัย จากประชากรจำนวน 30 เรื่อง เป็นบทความวิจัยจำนวน 19 เรื่อง และบทความวิชาการจำนวน 11 เรื่อง ผลการสังเคราะห์บทความวิจัยเกี่ยวกับประเภทของการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ วิธีคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ มีรายละเอียดดังนี้

1) ผลการสังเคราะห์เกี่ยวกับประเภทของการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่างานวิจัยประเภทเชิงปริมาณ มีจำนวนมากที่สุด 15 เรื่อง (ร้อยละ 78.95) ส่วนใหญ่ทราบขนาดประชากร เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวนกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีจำนวน 400 ตัวอย่างมากที่สุด จำนวน 8 บทความ (ร้อยละ 44.45) ส่วนจำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่เกิน 30 คน จำนวน 3 บทความ (ร้อยละ 75) ตามตารางที่ 4

2) ผลการสังเคราะห์เกี่ยวกับวิธีคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง พบว่าการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างนิยมคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มากที่สุด 8 บทความ (ร้อยละ 44.45) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) มากที่สุด จำนวน 6 บทความ (ร้อยละ 33.34) รองลงมาคือวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 บทความ (ร้อยละ 16.67) ตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ประเภทของการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1. ประเภทของการวิจัย		
เชิงปริมาณ	15	78.95
เชิงคุณภาพ	1	5.26
ผสมวิธี	3	15.79
รวม	19	100
2. จำนวนประชากร		
ไม่ทราบขนาดประชากร	2	10.52
น้อยกว่า 10,000	1	5.26
10,000 – 50,000	1	5.26
50,001 – 100,000	1	5.26
100,001 – 500,000	2	10.52
2. จำนวนประชากร (ต่อ)		
500,001 – 1,000,000	1	5.26
1,000,001 – 5,000,000	1	5.26
มากกว่า 5,000,000	2	10.52
ไม่ระบุ	8	42.14
รวม	19	100
3. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (มีเฉพาะในงานวิจัยเชิงปริมาณและผสมวิธี)		
น้อยกว่า 100	-	-
100 - 399	4	22.22
400	8	44.45
401 – 1,000	2	11.11
1,001 – 3,400	2	11.11
มากกว่า 3,400	-	-
ไม่ระบุ	2	11.11
รวม	18	100
4. จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (มีเฉพาะในงานวิจัยเชิงคุณภาพและผสมวิธี)		
ไม่เกิน 30 คน (10 คน 12 คน 30 คน)	3	75
มากกว่า 30 คน	-	-
ไม่ระบุ	1	25
รวม	4	100
5. วิธีคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (มีเฉพาะในงานวิจัยเชิงปริมาณและผสมวิธี)		
Taro Yamane	8	44.45
Cochran	1	5.55
ไม่ระบุ	9	50
รวม	18	100

ตารางที่ 4 (ต่อ)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
6. วิธีการสุ่มตัวอย่าง (มีเฉพาะในงานวิจัยเชิงปริมาณและผสมวิธี)		
แบบง่าย (Simple Random Sampling)	6	33.34
แบบเจาะจง (Purposive Sampling)	3	16.67
แบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)	2	11.11
แบบโควตา (Quota Sampling)	2	11.11
แบบสะดวก (Convenience Sampling)	1	5.55
แบบบังเอิญ (Accidental Sampling)	1	5.55
ไม่ระบุ	3	16.67
รวม	18	100

3) ผลการสังเคราะห์เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด จำนวน 16 บทความ (ร้อยละ 76.19) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือส่วนมากใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) ค่าอยู่ระหว่าง 0.66-0.99 จำนวน 6 บทความ (ร้อยละ 33.34) และตรวจสอบความเที่ยงด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มากที่สุด จำนวน 12 บทความ (ร้อยละ 66.66) ค่าสัมประสิทธิ์ อยู่ระหว่าง 0.80-0.89 จำนวน 6 บทความ (ร้อยละ 50) และค่าสัมประสิทธิ์ 0.90 ขึ้นไป จำนวน 6 บทความ (ร้อยละ 50) ดังนี้

ตารางที่ 5 จำนวนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (ตอบได้มากกว่า 1)		
แบบสอบถาม	16	76.19
แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	3	14.29
แบบบันทึก	2	9.52
รวม	21	100
2. IOC (งานวิจัยเชิงปริมาณและผสมวิธี)		
0.5 – 0.65	2	11.11
0.66 – 0.99	6	33.34
1.00	1	5.55
ไม่ระบุ	9	50
รวม	18	100
3. การตรวจสอบความเชื่อมั่น (งานวิจัยเชิงปริมาณและผสมวิธี)		
Cronbach's Alpha Coefficient	12	66.66
.80 - .89	6	
.90 ขึ้นไป	6	
Content Validity		
ไม่ระบุ	6	33.34
รวม	18	100

4) ผลการสังเคราะห์เกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ประเภทได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) (ร้อยละ 67.09) และ สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) (ร้อยละ 32.91) ผลการวิจัยพบว่า สถิติเชิงพรรณนา ที่นิยมใช้เรียงลำดับจากมากไปน้อย ใน 3 อันดับแรกมีดังนี้ ค่าเฉลี่ย (Mean) จำนวน 14 บทความ (ร้อยละ 26.42) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จำนวน 14 บทความ (ร้อยละ 26.42) ร้อยละ (Percentage) จำนวน 12 บทความ (ร้อยละ 22.64) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) จำนวน 11 บทความ (ร้อยละ 20.74) สำหรับสถิติอนุมานที่นิยมใช้มากที่สุดคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) จำนวน 6 บทความ (ร้อยละ 23.08) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) จำนวน 6 บทความ (ร้อยละ 23.08) รองลงมาคือ การทดสอบที (t-test) จำนวน 4 บทความ (ร้อยละ 15.37) ตามตารางที่ 6 และนอกจากนี้ยังมีการวิเคราะห์ด้วยวิธีอื่นๆ ได้แก่ สัมประสิทธิ์เครเมอร์วี (Cramer's V) วิธีประมาณการร่วมกับแบบจำลอง และค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (GINI Coefficient) อีกด้วย

ตารางที่ 6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
1. พรรณนาสถิติ (ตอบได้มากกว่า 1)		
ค่าเฉลี่ย (Mean)	14	26.42
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)	14	26.42
ร้อยละ (Percentage)	12	22.64
การแจกแจงความถี่ (Frequency)	11	20.74
ค่าสูงสุด (Max)	1	1.89
ค่าต่ำสุด (Min)	1	1.89
รวม	53	100
2. อนุมานสถิติ (ตอบได้มากกว่า 1)		
การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)	6	23.08
การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression)	6	23.08
การทดสอบที (t-test)	4	15.37
ค่าไคสแควร์	3	11.53
การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)	2	7.69
การทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม ข้อมูลทั้ง 2 กลุ่มเป็นอิสระจากกัน (Independent Sample Z-Test)	1	3.85
การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)	1	3.85
การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling Analysis)	1	3.85
การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก (Logistic Regression Analysis)	1	3.85
แบบจำลอง	1	3.85
รวม	26	100

4. ด้านคุณภาพงานวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าบทความที่นำมาสังเคราะห์มีค่าเฉลี่ย (mean) เท่ากับ 4.11 จากคะแนนเต็ม 5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เท่ากับ .699 ค่าสูงสุด (maximum) เท่ากับ 5 ค่าต่ำสุด (minimum) เท่ากับ 1 ค่าความเบ้ (skewness) เท่ากับ -1.646 หรือที่เรียกว่าเบ้ซ้าย และค่าความโด่ง (kurtosis) เท่ากับ

1.382 แสดงให้เห็นว่าค่าความโค้งสูง การแจกแจงไปอยู่ที่สูงมากหรือต่ำมาก มีกลางๆเพียงเล็กน้อย ข้อมูลมีการแจกแจงเป็นแบบปกติ อยู่ในระดับดี (ค่าความเบ้ น้อยกว่า +/- 1) และค่าความโค้ง อยู่ในระดับที่ถือว่ายอมรับได้ (ค่าความโค้ง น้อยกว่า +/-2) ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัยโดยรวมที่นำมาสังเคราะห์มีคุณภาพอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41-4.20 คะแนน) มีการกระจายน้อย (S.D. = 0.699) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าคุณภาพของงานวิจัยแต่ละเรื่องมีความใกล้เคียงกัน

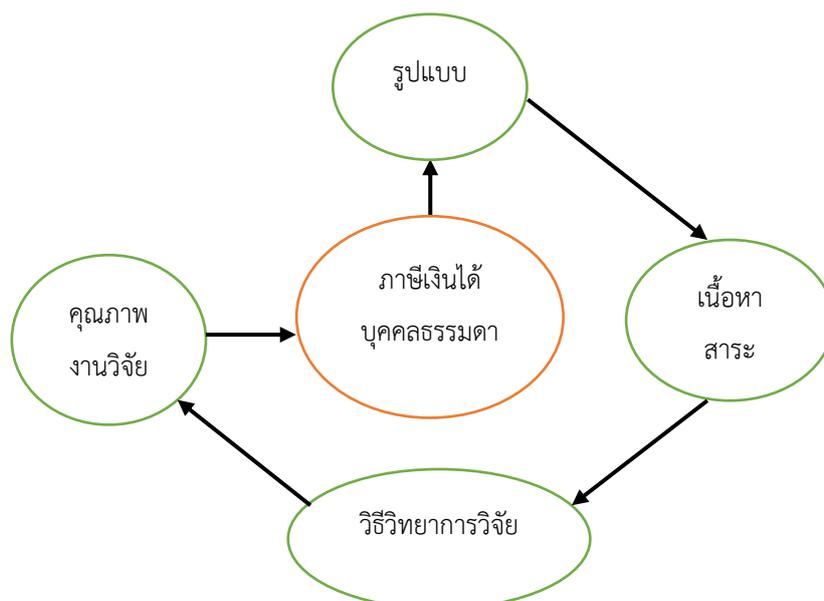
ในส่วนของการประเมินที่มีคุณภาพในระดับดีมาก (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.21-5.00 คะแนน) มี 8 ประเด็น ได้แก่ ชื่อเรื่องวิจัยมีความชัดเจน วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีความชัดเจน คุณภาพการนำเสนอ การสรุปผลการวิจัย ข้อเสนอแนะมีความชัดเจน ประโยชน์ในทางปฏิบัติ รูปแบบรายงาน และคุณภาพงานวิจัยโดยรวม สำหรับประเด็นการประเมินที่มีคุณภาพในระดับดี (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.41-4.20 คะแนน) มี 8 ประเด็น ได้แก่ ความสำคัญและที่มา สมเหตุสมผล ขอบเขตการวิจัย ปริมาณการทบทวนวรรณกรรม การทบทวนวรรณกรรมสอดคล้องกับปัญหาวิจัย สัดส่วนการทบทวนวรรณกรรม ขั้นตอนการวิจัย เครื่องมือการวิจัย และกระบวนการเก็บข้อมูล และประเด็นการประเมินที่มีคุณภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.61-3.40 คะแนน) มี 3 ประเด็น ได้แก่ ประโยชน์ของงานวิจัย การทบทวนวรรณกรรมทันสมัย และประโยชน์ทางวิชาการ

ตอนที่ 2 ผลการสังเคราะห์การแปลความหมายและรูปแบบงานวิจัยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย

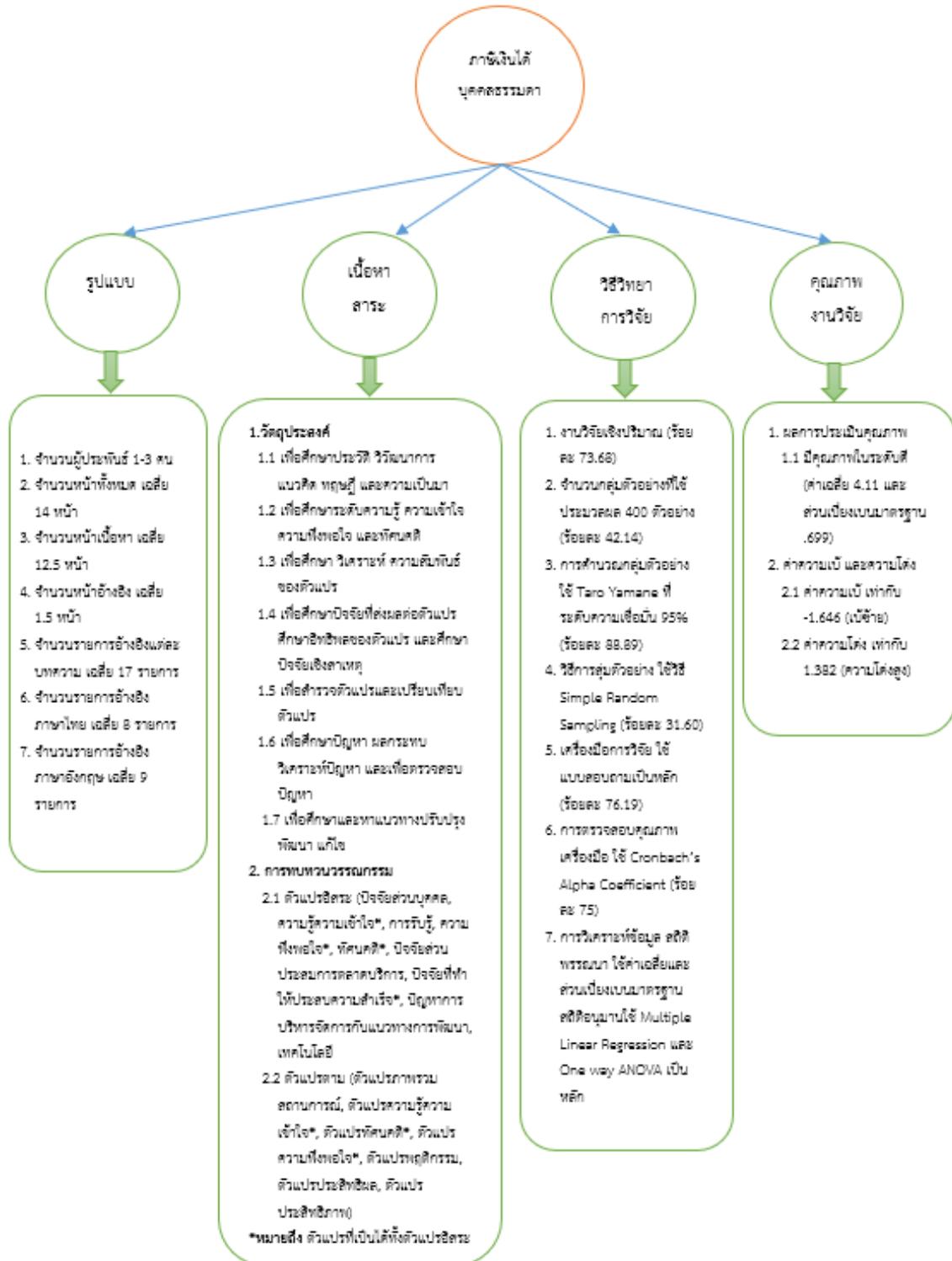
ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์การแปลความหมาย ทำให้ได้รูปแบบงานวิจัยภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565 เป็นรูปแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในภาพกว้าง ตามภาพที่ 2 และรูปแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามองค์ประกอบย่อย ตามภาพที่ 3

ตอนที่ 3 แผนที่เฉพาะเรื่อง (Thematic Map) ของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย

จากการสังเคราะห์งานวิจัยในเชิงคุณภาพที่เรียกว่าการอภิธานเชิงชาติพันธุ์วรรณา (Meta Ethnography) ซึ่งเป็นการหาข้อสรุปในความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยจากบทความวิจัยและบทความวิชาการที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายทำให้ได้ข้อยุติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556-2565 โดยการจัดกลุ่มและนำเสนอเป็น Thematic Map ของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย ตามภาพที่ 4

ภาพที่ 2 รูปแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยในภาพกว้าง

ภาพที่ 3 รูปแบบภาคีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยจำแนกตามองค์ประกอบย่อย

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการสังเคราะห์การแปลความหมายงานวิจัยเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565 เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านคุณลักษณะ จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านรูปแบบของบทความ ด้านเนื้อหาสาระ ด้านวิธีวิทยาการวิจัย และด้านคุณภาพงานวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ด้านรูปแบบของบทความ (Pattern) บทความวิจัยลงตีพิมพ์ในฐาน TCI จำนวน 30 บทความ จำนวนเจ้าของบทความอยู่ระหว่าง 1-3 คน จำนวนหน้าโดยเฉลี่ยในแต่ละบทความ 14 หน้า จำนวนหน้าเนื้อหาโดยเฉลี่ยในแต่ละบทความ 12.5 หน้า และจำนวนหน้าอ้างอิงโดยเฉลี่ยในแต่ละบทความ 1.5 หน้า ทั้งนี้จำนวนรายการอ้างอิงในแต่ละบทความ โดยเฉลี่ยเท่ากับ 17 รายการ เป็นรายการอ้างอิงภาษาไทยเฉลี่ย 8 รายการ และ ภาษาอังกฤษเฉลี่ย 9 รายการ

2. ด้านเนื้อหาสาระ (Content) ผลสังเคราะห์เกี่ยวกับการกำหนดวัตถุประสงค์ และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

1) ผลการสังเคราะห์การกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย จัดกลุ่มได้ 7 กลุ่มคือ (1) เพื่อศึกษาประวัติ วิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎี และความเป็นมา (2) เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจ และทัศนคติ (3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร (4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อตัวแปร ศึกษาอิทธิพลของตัวแปร และศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุ (5) เพื่อสำรวจตัวแปรและเปรียบเทียบตัวแปร (6) เพื่อศึกษาปัญหา ผลกระทบ วิเคราะห์ปัญหา และเพื่อตรวจสอบปัญหา และ (7) เพื่อศึกษาและหาแนวทางปรับปรุง พัฒนา แก้ไข

2) ผลการสังเคราะห์การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง จัดกลุ่มได้ 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ตัวแปรอิสระ มี 9 ตัวแปรย่อยดังนี้ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล (2) ความรู้ความเข้าใจ (3) การรับรู้ (4) ความพึงพอใจ (5) ทัศนคติ (6) ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ (7) ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ (8) ปัญหาการบริหารจัดการกับแนวทางการพัฒนา และ (9) เทคโนโลยี กลุ่มที่ 2 ตัวแปรตาม มี 8 ตัวแปรย่อยดังนี้ (1) ตัวแปรภาพรวมสถานการณ์ (2) ตัวแปรความรู้ความเข้าใจ (3) ตัวแปรทัศนคติ (4) ตัวแปรความพึงพอใจ (5) ตัวแปรพฤติกรรม (6) ตัวแปรประสิทธิผล (7) ตัวแปรประสิทธิภาพ และ (8) ตัวแปรความสำเร็จ และกลุ่มที่ 3 ตัวแปรที่เป็นได้ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มี 4 ตัวแปรย่อย ได้แก่ (1) ตัวแปรความรู้ความเข้าใจ (2) ตัวแปรความพึงพอใจ (3) ตัวแปรทัศนคติ และ (4) ตัวแปรปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ

3. ด้านวิธีวิทยาการวิจัย (Methodology) สรุปได้ดังนี้

1) ประเภทของงานวิจัย โดยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย โดยส่วนใหญ่มาจากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) การประมวลผลข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง อยู่ระหว่าง 100-3,400 ตัวอย่าง การคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างนิยมใช้การคำนวณตามสูตรของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มากที่สุด วิธีการสุ่มตัวอย่างที่นิยมใช้มากที่สุดคือ วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยที่ใช้มากที่สุด ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามโดยให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์และคำนวณค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง .66-.99 มากที่สุด และตรวจสอบความเที่ยงด้วยวิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มากที่สุด ได้ค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป

3) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ควบคู่กับสถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับ Descriptive Statistics ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ ค่าเฉลี่ย

(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วน Inferential Statistics ที่นิยมใช้มากที่สุดคือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA)

4) คุณภาพงานวิจัย (Quality) บทความที่นำมาสังเคราะห์มีคุณภาพอยู่ในระดับดี มีการกระจ่ายน้อย คุณภาพของงานวิจัยแต่ละเรื่องมีความใกล้เคียงกัน ข้อมูลเบ้าข่ายเล็กน้อย และมีความโด่งสูง มีการแจกแจงเป็นแบบปกติอยู่ในระดับที่ถือว่ายอมรับได้

5) จากแผนที่เฉพาะเรื่อง (Thematic Map) ทำให้เห็นแนวทางในการทำวิจัยเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยโดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการ การรับรู้ เทคโนโลยี ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี พฤติกรรมของผู้เสียภาษี ประสิทธิภาพ ทักษะคนดี ความรู้ความเข้าใจ ความพึงพอใจ ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จ และสถานการณ์ในอนาคตเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินคุณภาพงานวิจัย พบว่า บทความวิจัยที่นำมาสังเคราะห์มีคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับดี ยกเว้นหัวข้อประโยชน์ของงานวิจัย ประโยชน์ทางวิชาการ และการทบทวนวรรณกรรมทันสมัย ที่ได้คะแนนประเมินอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่เหล่านั้นมีประโยชน์ต่อตัวผู้วิจัย อาจก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ แต่ยังไม่สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อการนำไปใช้ในทางปฏิบัติ นอกจากนี้ในส่วนของการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่ายังไม่ทันสมัยเท่าที่ควร กล่าวคือ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่มีอายุ 1-5 ปีมีปริมาณไม่ถึง 50% ของการทบทวนวรรณกรรมทั้งหมด หรืออาจกล่าวได้ว่าการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องมีอายุเกินกว่า 5 ปี จึงทำให้ผลการประเมินมีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการวิจัยเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย พบว่า งานวิจัยโดยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งมีการศึกษา ทดสอบ และหาความสัมพันธ์ของตัวแปร สร้างเครื่องมือวิจัยที่เน้นการเก็บข้อมูลจากคนจำนวนมาก และใช้สถิติช่วยในการวิเคราะห์ประมวลผล และสรุปผล อย่างไรก็ตาม วิธีวิธีการดังกล่าวมีความยืดหยุ่นน้อยในการออกแบบ ข้อมูลไม่หลากหลาย ไม่สามารถลงรายละเอียดในเชิงลึกได้ตามความต้องการ ดังนั้นในอนาคตอาจพิจารณาทำวิจัยเชิงคุณภาพ หรือวิจัยแบบผสมผสานวิธี เพื่อเกิดความยืดหยุ่นในการใช้เครื่องมือวิจัยและวิธีการดำเนินการวิจัย พร้อมทั้งได้ข้อมูลที่หลากหลายจากงานวิจัยเรื่องเดียวกัน โดยเฉพาะการได้มาทั้งข้อมูลเชิงลึกและข้อมูลรอบด้าน (holistic) ทำให้เข้าใจปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน

3. ผลการวิจัยเกี่ยวกับแผนที่เฉพาะเรื่อง (Thematic Map) ทำให้เห็นแนวทางในการทำวิจัยในอนาคต โดยเฉพาะสถานการณ์เกี่ยวกับกฎหมายและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นต้องรู้เรื่อง E-Payment ที่เป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ ทั้งหลักการของกฎหมาย การนำส่งภาษีหัก ณ ที่จ่าย ภาษีเงินได้ และภาษีมูลค่าเพิ่ม (e-WHT) การยื่นรายการหรือเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) การจัดทำเอกสารโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Invoice & Receipt) รวมถึงการรายงานธุรกรรมที่มีลักษณะเฉพาะ (Third Party Information) (กองกฎหมาย กรมสรรพากร, 2562)

7. ข้อเสนอแนะ

1. ผลการวิจัยด้านรูปแบบบทความวิจัย ทำให้เกิดข้อค้นพบที่จะนำไปสู่การทำวิจัยในอนาคตคือ จำนวนหน้าเนื้อหาของบทความควรมีประมาณ 14-15 หน้า เฉพาะเนื้อหาประมาณ 12-13 หน้า การอ้างอิงจำเป็นต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษและควรมีความทันสมัย ทั้งนี้รวมกันแล้วไม่ควรน้อยกว่า 17 รายการ

2. ผลการวิจัยด้านคุณภาพงานวิจัยพบว่า งานวิจัยในอดีตมีการทบทวนวรรณกรรมแต่ไม่ทันสมัย ดังนั้นในการทบทวนวรรณกรรมโดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวข้องควรเป็นงานวิจัยที่ทันสมัย ย้อนหลังไม่เกิน 5 ปี นับจากปีปัจจุบันเพื่อให้เห็นสภาพบริบททางภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน ทั้งเทคโนโลยี ประเภทธุรกิจ พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ผลการวิจัยรองรับความต้องการทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

3. ผลการวิจัยด้านวิธีวิทยาการวิจัยพบว่า งานวิจัยเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ดังนั้นในอนาคตควรพิจารณาทำงานวิจัยประเภทอื่นด้วยทั้งการทำวิจัยเชิงคุณภาพ และการวิจัยแบบผสมวิธี

4. การทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายและเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เช่น กฎหมาย E-Payment การจัดเก็บภาษีของธุรกิจประเภทต่างๆ ที่ทำธุรกรรมผ่านระบบออนไลน์ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมออนไลน์ รวมถึงผลกระทบจากมาตรการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาล

8. เอกสารอ้างอิง

- กรมสรรพากร. (2561). *คู่มือภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา*. สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2567, จาก https://www.rd.go.th/region/07/fileadmin/065/003_newsactivity/2565/guideline50_50.pdf
- กระทรวงการคลัง (2567). *รายได้รัฐบาล ผลการจัดเก็บรายได้ของรัฐบาล ส่วนบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ กระทรวงการคลัง ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง*. สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2567, จาก <https://dataservices.mof.go.th/menu3?id=2>
- กองกฎหมาย กรมสรรพากร. (2562). *ความเข้าใจเรื่อง e-Payment สำหรับประชาชน*. สืบค้นเมื่อ 24 ตุลาคม 2567, จาก https://www.rd.go.th/publish/seminar/Seminar_190813.pdf
- งามพรต พรหมมานต, ภาณินี กิจพอคำ, และ ชนินาฎ ลีตส์. (2563). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ศึกษากรณีการหักลดหย่อนภาษีของสามีและภรรยา. *วารสารกระบวนกรยุดิธรรม*, 13(2), 79-92. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JTJS/article/view/230821/169340>
- จารุวรรณ พิมเสน และ ดารณี เอื้อชนะจิต. (2565). คุณลักษณะของผู้ใช้ระบบสารสนเทศที่มีผลต่อความสำเร็จของระบบสารสนเทศ กรณีศึกษา การยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 23. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 8(10), 261-273. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/259411>
- เจตพล ตีปยานนท์ และ ทิฆัมพร ทวีเดช. (2564). การยกระดับความสามารถใช้ระบบ e-Filing ของผู้ยื่นแบบและชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา. *วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง*, 10(2), 205-218. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/papojournal/article/view/252815>
- ชานนท รักษ์กุลชน และ สุรพล ศรีวิทยา. (2560). ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับภาษีเงินได้ของคณะบุคคลและห้างหุ้นส่วนสามัญ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 7(3), 366-370. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/EAUHJSocSci/article/view/101019>
- ณัฐกานต์ นาคีเทท และ ฉันทิชา บัวศรี. (2563). ศึกษาความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 12(2), 97-112. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/ecbatsu/article/view/245006>

- ดวงใจ พรหมมินทร์ และ อภิญญา วนเศรษฐ. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่มกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ. *วารสารเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ*, 8(16), 1-17. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/econswu/article/view/117858>
- ธนิดา จิตรน้อมรัตน์. (2559). การวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ถูกต้องทำอย่างไร. *สุทธิปริทัศน์*, 30(95), 13-27. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/DPUsthiparithatJournal/article/view/244147/165852>
- ธนัชฐ์มา พูนทอง และ สุมาลี รามันฎ. (2564). ความพึงพอใจเกี่ยวกับนโยบายสิทธิประโยชน์ทางภาษีของผู้มีเงินได้ กรณีศึกษา ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปีภาษี 2562. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(2), 46-59. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/WTURJ/article/view/254276>
- ธวัชรรัตน์ เชื้อวงศ์บุญ, พามดา ชูขุขยาร, และ ชีวพร อินแสง. (2560). ปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: กรณีตลาดออนไลน์บนแพลตฟอร์มในประเทศไทย ในปี 2560. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ*, 27(2), 15-30. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pyu/article/view/123268>
- ธำรงค์ดี เสวตเลข และ กาญจนา พรสัมฤทธิ์สกุล. (2565). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย: ปัญหาที่ถูกซ่อนอยู่. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 17(1), 1-16. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/trujournal/article/view/263168>
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *การวิเคราะห์ทอริมาน*. กรุงเทพมหานคร: นิซินแอดเวอร์ไทซิงกรุ๊ป.
- นภา นาคแย้ม. (2558). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: ฉบับมนุษย์เงินเดือน (ภ.ง.ด.91). *วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน*, 21(1), 38-56. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/CUTJ/article/view/241402>
- นุชจรี คมทา และ ไพโรจน์ รัตนบุรี. (2562). คุณภาพการให้บริการส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการใช้บริการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*, 2(3), 101-114. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/ibas/article/view/207654>
- บุญยานุช รวยเงิน, มัลลิกา ชนะภัย, และ กัลยา บุญหล้า. (2565). ความรู้และทัศนคติต่อการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์. *วารสารวิทยาศาสตร์ลาดกระบัง*, 31(2), 70-83. https://li01.tci-thaijo.org/index.php/science_kmitl/article/view/254612
- พิชญา อุทัยรัตน์. (2558). การแก้ไขปรับปรุงประมวลรัษฎากรและอนุบัญญัติเพื่อสร้างความสมัครใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในประเทศไทย. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม*, 2(1), 1-14. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMSNPRU/article/view/150300>
- มธุรส สำราญ และ อนุชาติ บุญนาค. (2559). ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้เสียภาษีในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทางระบบอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษา สำนักงานสรรพากรพื้นที่สระแก้ว. *วารสารวิชาการเซาธ์อีสท์บางกอก (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 2(1), 1-17. https://so05.tci-thaijo.org/index.php/SB_Journal/article/view/192972
- รัตนะ บัวสนธิ์. (2550). *ทิศทางและอาณาบริเวณการประเมิน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วรินทร์ เอิบแจ้ และ ชาญนันท์ บุญอยู่. (2565). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อความตั้งใจใช้บริการนวัตกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านอินเทอร์เน็ตของประชาชนในเขตพื้นที่หนองแขม. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 8(8), 153-165. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/255205>
- วิภาดา สุขสวัสดิ์. (2563). การศึกษาความรู้ ความเข้าใจ ของผู้เสียภาษีอากรที่มีผลต่อทัศนคติการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 13 (เขตคลองเตย). *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 4(2), 1-7. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/saujournalssh/article/view/248458>
- วิริยะศิตา พิมพ์สุวรรณ และ พรทิพา แสงเขียว. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อความสมัครใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ในเขตภาคตะวันออก. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(41), 200-214. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/251020>
- ศิริพร แซ่อึ้ง และ อมรรัตน์ อภินันท์มหกุล. (2563). ผลของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาต่อการกระจายรายได้. *วารสารพัฒนาการเศรษฐกิจปริทรรศน์*, 14(1), 57-78. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/NER/article/view/240478>
- ศิริญา พูลสุวรรณ. (2555). การวิเคราะห์ห่อภิมาณ: การวิเคราะห์ที่เหนือกว่าการวิเคราะห์ทั่วไป. *วารสารวิจัยและพัฒนาหลักสูตร*, 2(2), 44-51. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jrcd/article/view/93168>
- ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และ จักริน วชิรเมธิน. (2560). ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 9(ฉบับพิเศษ), 236-248. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/94389>
- ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์. (2565). ผลกระทบทางภาษีอากรต่อผู้ประกอบการจากโครงการช่วยเหลือจากภาครัฐในช่วงการระบาดของโควิด-19. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 41(4), 86-100. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/humsujournal/article/view/256050>
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.). (2565). *ภาษีมาจากไหน*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2565, จาก <https://govspending.data.go.th/dashboard/5>
- สิตานันท์ ศรีวรรกร และ วรัญญา ตรงพิสุทธิศักดิ์. (2562). คำพิพากษาฎีกาที่น่าสนใจ: ผู้มีเงินได้ที่เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามสัญญาเช่า กรณีผู้ให้เช่าจดทะเบียนสิทธิเก็บกินให้แก่ผู้ทรงสิทธิเก็บกิน. *วารสารรวมคำแห่งฉบับนิติศาสตร์*, 8(2), 303-315. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/lawjournal/article/view/231869>
- สิริกิติ์ ศิริปรีชา และ สัมพันธ์ พลภักดิ์. (2561). การบริหารจัดการการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกรมสรรพากร. *วารสาร มจร มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*, 4(2), 137-150. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/human/article/view/164661>
- สุภาภรณ์ จุลวัฒน์ทกะ และ ประภัสสรระ กิตติมนิโรน. (2561). ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของพนักงานในเครือคุณาลัยกรุ๊ป. *วารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*, 4(1), 69-76. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pacific/article/view/177964>
- สุเมธ ศิริคุณโชติ, กำธร สิริชุตินวงศ์, อติศักดิ์ สืบประดิษฐ์, และภริรัตน์ เจียรนัย. (2567). *ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2567*. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์.

- สุรศักดิ์ ชะมารัมย์, จิรายุ ทรัพย์สิน, และ วันชัย สุขตาม. (2561). สถานการณ์และผลกระทบจากการใช้มาตรการด้านภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ในประเทศไทย. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*, 5(2), 101-108. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/rdi-arua/article/view/167712>
- หทัยรัตน์ เหล็กพิมาย, ยุทธนาท บุญยะชัย, และ พรรณเพ็ญ สิทธิพัฒนา. (2565). ทศนคติของผู้เสียภาษีที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 16(1), 402-415. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/hsjournalnmc/article/view/257132>
- อณัศยาภา บุญรอด และ ประสพชัย พสุนนท์. (2561). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านบริการพร้อมเพย์ของผู้ยื่นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาทางระบบอินเทอร์เน็ตในเขตพื้นที่จังหวัดนครปฐม. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 11(2), 3040-3055. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/145595>
- Glass, G. V. (1982). Meta-analysis: an approach to synthesis of research results. *Journal of Research in Science Teaching*, 19(2), 93-112. <https://doi.org/10.1002/tea.3660190202>
- Noblit, G. W., & Hare, R. D. (1988). *Meta-ethnography: synthesizing qualitative studies*. Newbury Park: Sage.
- St. Pierre, R. G. (1982). Follow Through: A case study in meta-evaluation research. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 4(1), 47-55.